

דנ"פ 22/6864 - ולדימיר רוזקוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

דנ"פ 22/6864

לפני: כבוד הנשיאת א' חיות

ה המבקש: ולדימיר רוזקוב

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לדין נוסף בפסק דין של בית המשפט העליון בע"פ 5066/18 מיום 4.9.2022 אשר ניתן על ידי השופטים ע' ברון, י' אלרון וש' שוחט; תגובת המשיבה מיום 15.3.2023; תשובה מטעם המבקש ל>tagובת המשיבה מיום 19.4.2023

בשם המבקש:עו"ד יגאל בלפור;עו"ד אבי כהן;עו"ד פרידה וול

בשם המשיבה:עו"ד תמר בורנשטיין

החלטה

זהוי בקשה לקיום דין נוסף על פסק דין של בית משפט זה (השופטים ע' ברון, י' אלרון וש' שוחט) בע"פ 5066/18 מיום 4.9.2022 (להלן: פסק הדין), אשר דחאה את ערעור המבקש על הרשותו ברכח אליו עזרא ז"ל (להלן: המנוח) ובעבירות נוספת, וכן את ערעורו על גזר הדין.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

1. ביום 27.5.2013 הוגש נגד המבוקש כתב אישום הכלול ארבעה אישומים. לבקשת שפנוי רלוונטיים אירעו*האישום הראשון והשלישי:* על פי האישום הראשון, ביום 27.8.2012 בסמוך לאחר חצות, ירה המבוקש מספר קליעים לעבר שמשת משאית בה ישב אבי המנוח, אשר נזקקה כתוצאה מהיריו (להלן: אירוע הירי לעבר המשאית). לפי הנטען, הירי בוצע באמצעות אקדח שנגנב על ידי א' ונמכר למבוקש, אשר מכר אותו לאחר אירוע הירי לאדם אחר. בגין מעשים אלו, ייחסו למבוקש עבירות של איזומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), חבלה ממיד לפי סעיף 413 לחוק, וכן עבירות נשק שונות לפי סעיף 144 לחוק. על פי האישום השלישי, ביום 23.1.2013 בשעה 01:23 לערך, בעת שהմבוקש נסע עם המנוח ברכבו של האחرون, יירה המבוקש במנוח מספר פעמים בכוונה לגרום למותו (להלן: אירוע הרצח). מיד לאחר הירי יצא המבוקש מרכבו של המנוח ונמלט מהמקום באמצעות רכב אחר. עוד ציון, כי ביום 25.1.2013 נפגש המבוקש עם א' בבית מלון בתל אביב, וביקש ממנו למסור למשטרת כי היה עמו במועד הרצח. בגין מעשים אלו, ייחסו למבוקש עבירה רצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק, כנוסחו טרם תיקון 137 לחוק זה, וכן עבירה של הדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק.

2. ביום 29.3.2017 הרשע בית המשפט המחוזי בbear שבע (השופטים ח' סלוטקי, א' אינפלד וא' חזק) את המבוקש בעבירות שיחסו לו באישום הראשון והשלישי. הרשות המבוקש נסמכה בעיקרה על עדותו של א', שהפר לאחר אירוע הרצח לשוכן משטרתי. כעולה מהכרעת הדיון, מספר ימים לאחר אירוע הרצח פנה א' למשטרת ומסר להם, מיוזמתו, כי המבוקש התוודה בפניו על ביצוע הרצח וביקש ש-א' יספק לו אלibi ליל הרצח (להלן: הידיעה המודיעינית). חדושים לאחר מכן, משנע策 א' בגין עבירות פריצה ושוד, הוא חתום על הסכם עד מדינה, בעקבותיו החל להקליט את שיחותיו עם המבוקש בנוגע לארועי הרצח והירי לעבר המשאית (להלן: השיחות המוקלטות). בית המשפט המחוזי קבע כי עדותו של א' מהימנה ביותר וכי מסירת הידיעה המודיעינית על אודוט הרצח מהוות חיזוק ממשמעותו למהימנותו. כן נקבע כי עדותו בדבר אירוע הרצח נתמכת מכלול ראיות סיווג, ובها: הودאת המבוקש ברצח המנוח בשיחות המוקלטות בין ובין א'; פרטיים מוכנים שנכללו בידיעה המודיעינית שמסר א', ובכללם מידע שלא היה ידוע למשטרת בשלב זה; סוג התהומותה שבה נעשה שימוש; האקדח שנמצא לצד הדרך והדן*א* של המערער שנמצא על סרט דבוק שהיה עליו; וכן מחקרים תקשורתיים מהם עולה כי המבוקש והמנוח נסעו יחד בליל הרצח. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי גרסת המבוקש ביחס למעשו ולמקום הימצאנו בליל הרצח הייתה גרסה כבושה, ודחה את טענת שכורתו של המבוקש במהלך השיחות המוקלטות. בהקשר זה נקבע כי הפרטים שמסר המבוקש בשיחות תואמים את חומר הראיון, המבוקש לא היה ذובר פסיבי בהן והוא ער לפרטיהם שבאו מפיו של א' במהלך. לפיכך, נקבע כי אף אם המבוקש שתה קודם לשיחות המוקלטות או במהלך, לא היה בכך כדי להשפיע על תודעתו. הרשות של המבוקש בגין אירוע הירי לעבר המשאית התבבסה אף היא על דבריו בשיחות המוקלטות עם א', במהלך התוודה המבוקש על מעשיו. אף להזדהה זו נמצא ראיות מסוימות שונות, כגון עדות של עדת ראייה וסרטון מצולם אבטחה מהם עולה כי הירי בוצע בידי אדם חבוע קסדה שרכב על אופנו - תיאור התואם את הדברים שאמר המבוקש לא'.

3. ביום 8.11.2017 נגדор על המבוקש מאסר עולם בגין עבירת הרצח; שלוש שנים מאסר בפועל בגין העבירות שיחסו לו במסגרת האישום הראשון, שירוצו במצטבר לעונש מאסר העולם; וכן פיצויים למשפחת המנוח ולאביו.

4. המבוקש ערער על הרשותה ועל חומרת העונש בבית משפט זה. בערעורו טען המבוקש, בין היתר, כי יש לפסול את השיחות המוקלטות אשר עמדו ביסוד הרשותה, ולהלופין לייחס להן משקל ראוי נמוך. זאת, לשיטתו, נכון העובדה כי א' שימש כمدובב נגדו בשעה שהיא עד מדינה, ומאחר שהשיחות עמו נערכו בעת שהמבוקש היה שרוי תחת

השפעת אלכוהול וסמים ומביי שהזהר בדבר זכויותיו חדש.

פסק דין נושא הבקשה

5. ביום 4.9.2022 דחה בית משפט זה (השופט אלרון, בהסתמת השופטים ברון ושותט) את הערעור, על שני ראשי. בפסק הדין נדרש בית המשפט לשאלת קביעות השיחות המוקלטות, אשר עומדת במקודם הבקשה לדין נסף. בית המשפט קבע כי נסיבות המקירה אין מקיימות עליל התערבות בנסיבותיו עובדה ומהימנות שקבע בית המשפט המחויז, שכן הכרעת הדין נומקה כדבאי ונתמכה במאגר הריאות הכלול. בית המשפט דחה את טענת המבוקש כי יש לפסול את השיחות המוקלטות בשל היוטו שרי תחת השפעת אלכוהול וסמים. נקבע כי עיון בתמילוי השיחות מעלה כי המבוקש ניהל שיח ענייני עם א', מסר פרטיהם ממשמעותיים המתישבים עם ראיות מקור חיצוני ולא היה בבחינת דבר פסיבי בשיחות. לפיכך, נקבע כי בדיון קבע בית המשפט המחויז כי לא ניכר שהմבוקש היה שתי וכי אף אם שתה קודם לשיחה המוקלטת או במהלךה, לא היה בכך כדי להשפיע על תודעתו. עוד קבע בית המשפט כי פסק הדין בע"פ 13/2018 ח'יבטו ב' מדינת ישראל (2.8.2018) (להלן: עניין ח'יבטו) שאליו הפנה המבוקש, אין בו כדי לסייע לו. זאת שכן, בשונה מעניין ח'יבטו, שם נפסלה הودאת חשוד, בין היתר, על רקע השימוש בסמים של החשוד והמדובר בתא המעצר שבו שהוא, בענייננו אין מדובר בחשוד הנtan במשומות אלא למי שהוא הגיע לפגישות עם א', כשבאותן פגישות שתו השניים משקאות אלכוהוליים בהתאם להרגלים המשותפים.

6. כמו כן, דחה בית המשפט את טענת המבוקש לפיה יש לפסל את השיחות המוקלטות בשל הפגיעה בזכויותיו. בהקשר זה הوطעם כי פועלות הדיבוב הוכחה בפסקתו של בית המשפט כפעולה לגיטימית ושכיחה בשלב החקירה (ע"פ 8074/2020 סולימנוב ב' מדינת ישראל, פסקה 45 (2.4.2020) (להלן: עניין סולימנוב)). בתוך כך, הובהר כי מطبع הדברים העמדת החשוד על זכויותיו בשלב החקירה הסمية תביא לסיכולו, וכי אין בהפעלתו של מדובר אקטיבי כדי לפגוע בזכותו של החשוד להימנע מהפללה עצמית, שכן עדין עומדת לו היכולת לבחור אם למסור למושב פרטיהם. במקורה דנן, נקבע כי פועלות הדיבוב בוצעה בשלב החקירה הסمية נגד המבוקש, בעת שהיא חופשי ובנסיבות הטבעית. עוד צוין כי המבוקש פנה ביוזמתו לא יומיים לאחר הרצח ומספר לו מרצונו על מעשיו. כמו כן צוין כי טרם הדיבוב, נחקר המבוקש בנוגע לרצח, אף שלאichi, ובשיחות המוקלטות הוא הביע שוב ושוב את חששו מהازנה לדבריו. בניסיבות אלו, נקבע בית המשפט כי המבוקש היה מודע לסכנה בשיחותיו עם א' ולמרות זאת בחר לקיימן.

7. בית המשפט הוסיף וקבע כי לא נפל כל פגם בהפעלתו של א' כמדובר בניסיבות העניין. בית המשפט עמד על ההלכה שנקבעה בעניין סולימנוב (אשר עסוק אף הוא בדיבוב חשוד שאינו נתן במשומות בשלב החקירה הסمية), ולפיה יש להקפיד על נקיטת אמצעי זהירות בהפעלת סוכנים סמויים או מדובר לשם הבטחת שרhot הפעולה. בית המשפט קבע, כי אממן בעניין סולימנוב - בשונה מענייננו - בוצע הדיבוב על ידי שוטר ששימוש כסוכן סמי ולא ידע פרטיהם מוכנים על אודות הרצח, בעוד אשר בענייננו א' ביצע את פועלות הדיבוב לאחר שחתם על הסכם עד מדינה, והוא בעל אינטרס בהצלחת הפעולה ואיך ידע פרטיהם מוכנים על אודות הרצח. עם זאת, הובהר כי בנגדו למצב הדברים הרגיל ביחס לעדי מדינה, א' לא היה שותף למעשה הרצח או ליריעת המשאית. כמו כן, צוין כי הפרטיהם המוכנים שהיו בידיעתו נודיעו לו מפני המבוקש עצמו עוד קודם לחתימתו על הסכם עד המדינה ובסימון לאיורע הרצח, ואילו צוות החקירה הקפיד שלא למסור לו פרטים. בניסיבות אלו, נקבע כי לא נפל פגם באופן ביצוע הדיבוב על ידי א', חרף ההבדלים בין שני המקרים. לנוכח כל האמור, נקבע כי לא קמה עילה לפטילת השיחות המוקלטות, מכוח סעיף 12 לפיקודת הראות [נוסח חדש], התשל"א-1971, משלא נמצא כי הودאת המבוקש בשיחות לא הייתה "חופשית ומרצון", ואף לא מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיכנית, משלא הוכח כי הדיבוב בוצע שלא בדיון.

8. בנוסף, נקבע כי אין מקום להטער בהערכת משקלן הראיתית של השיחות המוקלטות, זאת הן בשל התנהלות המשפט במהלך והן בשל קיומן של ראיות סיווג חיצונית המאמנתות פרטימם, ובהן: השלחת האקדח לצד הדרכו והימצאות כדור בבית הבליעה של האקדח; הימצאות דנ"א של המשפט על גבי סרט שהודבק על האקדח; וסրטן האבטחה המלמד על הגעה מידית של רכב נסוף לזרה. כמו כן, צוין כי האמור בשיחות המוקלטות מתישב עם דברים שמסר א' בנוגע לשיחת התווודות הראשונה של המשפט בפניו, כיוימים לאחר הרצח. בהינתן כל אלה, קבע בית המשפט כי בצדק ייחס בית המשפט המחויז משקל ראוי ממשמעות ביותר ביותר לשיחות המוקלטות.

9. ערעור המשפט על גזר הדין נדחה אף הוא.

טענות הצדדים בבקשת

10. מכאן הבקשה שלפני, בה טוען המשפט כי בפסק הדין נקבעה הלכה חדשה אשר "מתירה לרשות החקירה לעשוות שימוש במדובב כנגד אדם חופשי בשלב החקירה הסمية, ללא קביעת גבולות מסוימים כלשהם". לטענת המשפט, מדובר בהלכה חשובה וקשה הנוגעת ללייטת זכויות החשודים, אשר אינם מודעים בשלב החקירה הסمية לחשדות נגדם; ובhallca חדשה העומדת בסתריה לפסקי הדין בעניין סוליאמנובובענין חיבטובי, אשר תחמו את השימוש בדיוב בשלב החקירה סمية לנسبות הספציפיות שנדרנו שם. בתוך כך, טוען כי לא היה מקום להזכיר את הדיוב בהסתמך על עניין סוליאמנוב, שכן בנגדו מקרה, בענייננו המדובב הוא עד מדינה, עבריין, אשר ביצע בדיוב אקטיבי תוך שימוש באלכוהול וסמים, והוא מודע לפרטיו המוכנים של התיק באופן המקיים חשש לעליית שואה נגדו. עוד טוען כי שגה בית המשפט כאשר לא חיל את ההלכה שנקבעה בעניין חיבטובי על עניינו של המשפט, שכן בשני המקרים פעולות הדיוב נעשתה אגב שימוש בסמים באופן המקיים "חשש אינהרנטי" לגבי קובלות ההודהה. בהינתן העובדה כי פרקטיקת הדיוב בשלב החקירה הסمية אינה מוסדרת בחקיקה, ולנוכח הפגיעה הגלומה בפרקтика זו בכל הנוגע לזכויותיהם של חשודים, סבור המשפט כי על בית המשפט לקיים דין נוסף נוסף בפסק דין ולקיים בו מגבלות על הפעלת מדובבים בשלב החקירה הסمية.

11. המשיבה, מצדה, סבורה כי דין הבקשה להידוחות שלא התקיימו התנאים לקיומו של דין נוסף נוסף. לשיטתה, בפסק דין לא נקבעה כל ההלכה חדשה ובית המשפט אף ישם את ההלכות הנוגעות שנפסקו בעניין סוליאמנובובענין חיבטובי על נסיבותיו הפרטניות של המקרה, תוך שעד על ההבדלים בין המקרים. המשיבה מוסיפה כי בית המשפט הבהיר בפסק דין כי הפעלת סוכנים סמיים, כמו גם מדובבים, מחייבת הקפדה על נקיות אמצעי זיהירות לשם הבטחת חברות הפעולה, וכי עיון בבקשת דין מעלה כי למעשה המערער סבור כי אין די במגבלות הקיימות ועל כן מבקש לקיים דין נוסף נוסף בסוגיה לצורך קביעת סייגים נוספים באשר להפעלתם מדובבים בשלב החקירה הסمية. לעומת זאת המשיבה, הלא נושא הבקשה.

12. בתשובתו לתגובה המשיבה, שב המשפט בעיקרו של דבר על עמדתו ומדגיש כי בעניין סוליאמנוב או שמשימוש במדובב בשלב החקירה הסمية בהינתן האופן שבו בוצעה הפעלתם באותו מקרה ובשים לב לאמצעי זהירות שננקטו שם. לפיכך, טוען המשפט כי אישור הפעלת המדובב במקרה דין, בו לא ננקטו אמצעי זיהירות דומים, מהוות ההלכה חדשה המצדיקה קיום דין נוסף נוסף.

13. לאחר שיעינתי בפסק דין ובטענות הצדדים, הגעת למסקנה כי דין הבקשה להידוחות._CIDOU, דין נוסף הוא הלין חריג ונדריך השמור לאוטם מקרים שבהם נפסקה הלכה חדשה העומדת בסתרה להלכה קודמת של בית המשפט העליון, או שמאfat חשיבותה, קשייתה או חידושה ראוי לקיים בה דין נוסף (סעיף 30(ב) לחוק בתיהם המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984; דנ"פ 22/6970 ב' אוליאל נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (7.2.2023)).

תנאים אלו אינם מתקיימים בעניינו.

14. עיון בפסק הדין נושא הבקשה מלמד כי לא נפסקה בו הלכה חדשה. לא אחת נפסקה כי "הסתיעות במידובבים על מנת להציג מפי חושוד דברים שאוותם הסתיר בחיקירתו, הינה תחבוללה לגיטימית, בבחינת הכרח בל-גונה הנדרש לצורך לחימה עיליה בפשיעה" (ע"פ 3817/09 אזברגה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 לחווות דעתך (16.9.2010) (להלן: עניין אזברגה); וכן ראו, מיני רביים: עניין סולימנוב, בפסקה 45; ע"פ 4577/98 דין נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) (להלן: עניין אזברגה) (להלן: עניין דין)). עוד נפסק כי בבוא בית המשפט לבחון את משקללה של הودאה שנמסרה בפני מדובב עליו "ליtan דעתו לכך שלעתים קרובות סוכנים משתרדים אינם אלא עבריינים המבקשים לקנות את חירותם או לקבל טובות הנאה תמורה פעילותם ועל רקע זה מחויב בית המשפט להעיר בזיהירות ובקפידה את דברי המדובב", והגבولات בהקשר זה מעוצבים מוקררת למקורה על פי נסיבותיו הקונקרטיות (עניין אזברגה, בפסקה 9; וכן ראו: עניין דין, בעמ' 411; ע"פ 6977/03 סארה נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (20.7.2009)).

15. בעניינו, בית המשפט בחר את טענותיו של המבוקש באשר לאי קבילות השיחות המוקלטות, ועל בסיס המבחןים שהותו בפסקה הגיע לכלל מסקנה כי לא נפל פגם בהפעלתו של א' כمدובב ובהקלת שיחותו עם המבוקש, אשר היוו נדבך מרכזי בהרשעתו. לפיכך, קביעותיו של בית המשפט בפסק דין עניין בישום הדין על נסיבות המקרה הקונקרטי ואין בהן ממשום הלכה חדשה, ודאי לא הלכה ברורה ומפורשת, מההוות תנאי סף לקיומו של דין נוסף (ראו והשו: דנ"פ 4533/22 קופר נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (9.8.2022); דנ"פ 4966/19 קרני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (8.8.2019)). טענות המבוקש בנוגע להבנה שערק בית המשפט בין הנسبות שנדרנו בפסקה דין ובין הנسبות בעניין סולימנוב בעניין חייטוב, נגעות אף הן למשור ישות הדין על נסיבות המקרה הפרטניות ומשכך מדובר בטענות ערעוויות, שהליך הדיון הנוסף אינו האכסניה המתאימה לדין בהן (ראו: דנ"פ 3963/18 אבו עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.6.2018); דנ"פ 7487/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (13.4.2021); דנ"פ 5071/22 פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (4.12.2022)). המבוקש הוסיף וטען כי יש צורך להתוות מגבלות וסיגים באשר להפעלת מדובבים בשלב החקירה הסمية, אך כפי שכבר נפסק לא אחת דין נוסף לא נועד לבזר לראשה סוגיות עקרוניות שאליהן לא נדרש בית המשפט בפסק דין נושא הבקשה (ראו: דנ"פ 1266/23 גואטה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (9.3.2023); דנ"פ 4665/22 גורבן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (25.8.2022))).

16. לבסוף וצוין כי פסק דין ניתןפה אחד ועובדזה זו נשאת אף היא משקל בהחלטה לדוחות את הבקשה לקיום דין נוסף (דנ"פ 4566/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (2.1.2020)).

אשר על כן, הבקשה נדחתה.

ניתנה היום, כ"ד באיר התשפ"ג (15.5.2023).

ה נ ש י א ה
